

Podstawy amortyzacji bilansowej i podatkowej

Przychody i koszty - art. 3 ust. 1 U.R.

30) **przychodach i zyskach** - rozumie się przez to uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów, albo zmniejszenia wartości zobowiązań, które doprowadzą do wzrostu kapitału własnego lub zmniejszenia jego niedoboru w inny sposób niż wniesienie środków przez udziałowców lub właścicieli;

31) **kosztach i stratach** - rozumie się przez to uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów, albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli;

Wynik finansowy

- wskazuje na wzrost lub zmniejszenie kapitału własnego przedsiębiorcy w danym okresie sprawozdawczym;
- jest wyrażany w jednostkach pieniężnych;
- różnica pomiędzy przychodami podmiotu a jego kosztami;
- może być dodatni (**zysk**) lub ujemny (**strata**)

Pojęcie amortyzacji

- amortyzacja odzwierciedla stopniową utratę wartości (zużycie) składników majątku przedsiębiorcy, który stanowią w szczególności środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne;
- obejmuje ona dokonywanie odpisów amortyzacyjnych, które odzwierciedlają ubytek wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w wyniku ich użytkowania lub upływu czasu

Amortyzacja podatkowa a amortyzacja bilansowa w ogólności

Amortyzacja podatkowa

- podstawa prawna: ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych;
- dotyczy każdego podatnika, który na potrzeby swojej działalności gospodarczej wykorzystuje składniki majątkowe;
- odpisy amortyzacyjne są zaliczane do kosztów uzyskania przychodu przedsiębiorcy;
- odpisy amortyzacyjne są dokonywane według rocznych stawek określonych w załączniku do ustawy;
- czas amortyzacji nie odzwierciedla realnego zużycia składników majątkowych, lecz jest fikcyjnym okresem utraty ich wartości wyłącznie dla celów podatkowych

Amortyzacja bilansowa

- podstawa prawna: ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- dotyczy podmiotów prowadzących pełną księgowość w ramach ich działalności gospodarczej;
- jej celem jest przedstawienie w księgach rachunkowych przedsiębiorstwa utraty wartości przez poszczególne składniki majątkowe na skutek ich zużycia i upływu czasu
- ma odzwierciedlać rzeczywiste zużycie oraz realną utratę wartości składników majątkowych;
- w stosunku do amortyzacji podatkowej odmienne: katalog środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, metody amortyzacji, zasady ustalania wartości początkowej;
- większa swoboda w zakresie ustalania stawek odpisów amortyzacyjnych

Składniki majątku podlegające amortyzacji

Środki trwałe – art. 3 ust. 1 pkt 15 U.r.

środkach trwałych - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, **rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki.** Zalicza się do nich w szczególności:

- a) **nieruchomości** - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- b) **maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,**
- c) **ulepszenia w obcych środkach trwałych,**
- d) **inwentarz żywy.**

Środki trwałe oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 4;

Wartości niematerialne i prawne – art. 3 ust. 1 pkt 14 U.R.

wartościach niematerialnych i prawnych - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności:

- a) autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje,
- b) prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
- c) know-how.

W przypadku wartości niematerialnych i prawnych oddanych do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu, wartości niematerialne i prawne zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 4. Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również **nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych;**

Środki trwałe – art. 22a u.p.d.o.f.

1. Amortyzacji podlegają, z zastrzeżeniem art. 22c, **stanowiące własność lub współwłasność podatnika, nabyte lub wytworzone we własnym zakresie, kompletne i zdatne do użytku w dniu przyjęcia do używania:**
 - 1) budowle, budynki oraz lokale będące odrębną własnością,
 - 2) maszyny, urządzenia i środki transportu,
 - 3) inne przedmioty
 - o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą albo oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy określonej w art. 23a pkt 1, zwane środkami trwałymi.
2. Amortyzacji podlegają również, z zastrzeżeniem art. 22c, **niezależnie od przewidywanego okresu używania:**
 - 1) przyjęte do używania inwestycje w obcych środkach trwałych, zwane dalej "inwestycjami w obcych środkach trwałych",
 - 2) budynki i budowle wybudowane na cudzym gruncie,
 - 3) składniki majątku, wymienione w ust. 1, **niestanowiące własności lub współwłasności podatnika, wykorzystywane przez niego na potrzeby związane z prowadzoną działalnością na podstawie umowy określonej w art. 23a pkt 1, zawartej z właścicielem lub współwłaścicielami tych składników - jeżeli zgodnie z przepisami rozdziału 4a odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający**
 - zwane także środkami trwałymi;
 - 4) **tabor transportu morskiego w budowie (PKWiU 30.11).**

Wartości niematerialne i prawne- art. 22b u.p.d.o.f.

1. Amortyzacji podlegają, z zastrzeżeniem art. 22c, nabyte nadające się do gospodarczego wykorzystania w dniu przyjęcia do używania:
 - 1) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego,
 - 2) spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
 - 3) prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
 - 4) autorskie lub pokrewne prawa majątkowe,
 - 5) licencje,
 - 6) prawa określone w ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej,
 - 7) wartość stanowiąca równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how)
 - o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą albo oddane przez niego do używania na podstawie umowy licencyjnej (sublicencji), umowy najmu, dzierżawy lub umowy określonej w art. 23a pkt 1, zwane wartościami niematerialnymi i prawnymi.

Wartości niematerialne i prawne- art. 22b u.p.d.o.f.

2. Amortyzacji podlegają również, z zastrzeżeniem art. 22c, niezależnie od przewidywanego okresu używania:

1) **wartość firmy**, jeżeli wartość ta powstała w wyniku nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w drodze:

a) kupna,

b) przyjęcia do odpłatnego korzystania, a odpisów amortyzacyjnych, zgodnie z przepisami rozdziału 4a, dokonuje korzystający,

2) **koszty prac rozwojowych zakończonych wynikiem pozytywnym**, który może być wykorzystany na potrzeby działalności gospodarczej podatnika, jeżeli:

a) produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone, oraz

b) techniczna przydatność produktu lub technologii została przez podatnika odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie podatnik podjął decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii, oraz

c) z dokumentacji dotyczącej prac rozwojowych wynika, że koszty prac rozwojowych zostaną pokryte spodziewanymi przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii,

3) **składniki majątku**, wymienione w ust. 1, niestanowiące własności lub współwłasności podatnika, wykorzystywane przez niego na potrzeby związane z prowadzoną działalnością na **podstawie umowy określonej w art. 23a pkt 1**, zawartej z właścicielem lub współwłaścicielami albo uprawnionymi do korzystania z tych wartości - jeżeli zgodnie z przepisami rozdziału 4a **odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający**

- zwane także wartościami niematerialnymi i prawnymi.

Wyłączenia – art. 22c u.p.d.o.f.

Amortyzacji nie podlegają:

- 1) grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- 2) budynki mieszkalne wraz ze znajdującymi się w nich dźwigami lub lokale mieszkalne, służące prowadzonej działalności gospodarczej lub wdzierżawiane albo wynajmowane na podstawie umowy, jeżeli podatnik nie podejmie decyzji o ich amortyzowaniu,
- 3) dzieła sztuki i eksponaty muzealne,
- 4) wartość firmy, jeżeli wartość ta powstała w inny sposób niż określony w art. 22b ust. 2 pkt 1,
- 5) składniki majątku, które nie są używane na skutek zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej albo zaprzestania działalności, w której te składniki były używane; w tym przypadku składniki te nie podlegają amortyzacji od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawieszono albo zaprzestano tę działalność
- zwane odpowiednio środkami trwałymi lub wartościami niematerialnymi i prawnymi.

Składniki majątku o wartości do 10000 zł – art. 22d u.p.d.o.f.

1. Podatnicy mogą nie dokonywać odpisów amortyzacyjnych od składników majątku, o których mowa w art. 22a i 22b, których wartość początkowa, określona zgodnie z art. 22g, nie przekracza 10 000 zł; wydatki poniesione na ich nabycie stanowią wówczas koszty uzyskania przychodów w miesiącu oddania ich do użytkowania.
2. Składniki majątku, o których mowa w art. 22a-22c, z wyłączeniem składników wymienionych w ust. 1, wprowadza się do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z art. 22n, najpóźniej w miesiącu przekazania ich do użytkowania. Późniejszy termin wprowadzenia uznaje się za ujawnienie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, o których mowa w art. 22h ust. 1 pkt 4.

Składniki majątku o wartości do 10000 zł – art. 22f ust. 3 u.p.d.o.f.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z art. 22h-22m, gdy wartość początkowa środka trwałego albo wartości niematerialnej i prawnej w dniu przyjęcia do używania jest wyższa niż 10 000 zł. W przypadku gdy wartość początkowa jest równa lub niższa niż 10 000 zł, podatnicy, z zastrzeżeniem art. 22d ust. 1, mogą dokonywać odpisów amortyzacyjnych zgodnie z art. 22h-22m albo jednorazowo - w miesiącu oddania do używania tego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, albo w miesiącu następnym.

Okres amortyzacji; wartość początkowa

Plan amortyzacji – art. 32 ust. 1 U.r.

Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środka trwałego dokonuje się drogą **systematycznego, planowego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji**. Rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do użytkowania, a jej zakończenie - nie później niż z chwilą **zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru**, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego.

Wycena środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych – art. 28 u.r.

1. Aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w sposób następujący:

1) **środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;**

1a) nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane do inwestycji - według zasad, stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, określonych w pkt 1 oraz w art. 31, art. 32 ust. 1-5 i art. 33 ust. 1 lub według ceny rynkowej bądź inaczej określonej wartości godziwej;

2) **środki trwałe w budowie - w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;**

Cena nabycia – art. 28 ust. 2 U.r.

Cena nabycia, o której mowa w ust. 1, to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny - jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

Koszty wytworzenia – art. 28 ust. 3 U.r.

Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu. Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny.

Podmioty uprawnione do dokonywania amortyzacji

Podmioty uprawnione do dokonywania amortyzacji – art. 2 u.r.

1. Przepisy ustawy o rachunkowości, zwanej dalej "ustawą", stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 3, do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

1) spółek handlowych (osobowych i kapitałowych, w tym również w organizacji) oraz spółek cywilnych, z zastrzeżeniem pkt 2, a także innych osób prawnych, z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego;

2) 4) osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro;

3) jednostek organizacyjnych działających na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przepisów o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych lub przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, bez względu na wielkość przychodów;

Podmioty uprawnione do dokonywania amortyzacji – art. 2 u.r.

- 4) **gmin, powiatów, województw i ich związków**, a także:
 - a) państwowych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich jednostek budżetowych,
 - b) gminnych, powiatowych i wojewódzkich zakładów budżetowych;
 - c) (uchylona)
- 5) **jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek**, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 6) **oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych**, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej;
- 7) **jednostek niewymienionych w pkt 1-6**, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane.

Ewidencja – art. 13 ust. 1 U.R.

1. **Księgi rachunkowe** obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:

1) dziennik;

2) księgę główną;

3) księgi pomocnicze;

4) zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych;

5) wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).

Ewidencja – art. 9 u.p.d.o.p.

1. Podatnicy są obowiązani do prowadzenia ewidencji rachunkowej, zgodnie z odrębnymi przepisami, w sposób zapewniający określenie wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy, a także do uwzględnienia w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych informacji niezbędnych do obliczenia wysokości odpisów amortyzacyjnych zgodnie z przepisami art. 16a-16m.

Plan amortyzacji

Plan amortyzacji

- podstawą amortyzacji jest plan amortyzacji;
- przed przystąpieniem do dokonywania odpisów amortyzacyjnych ma obowiązek sporządzić plan amortyzacji, zapisać go w ewidencji rachunkowej odrębnie dla każdego składnika majątkowego;
- powinien zawierać metodę i całkowity czas amortyzacji, stawkę rocznego odpisu amortyzacyjnego oraz jego kwotę wyrażoną w polskiej walucie

Ustalenie okresu i stawki amortyzacji – art. 32 ust. 2 U.r.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej **uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego**, na określenie którego wpływają w szczególności:

- 1) liczba zmian, na których pracuje środek trwały;
- 2) tempo postępu techniczno-ekonomicznego;
- 3) wydajność środka trwałego mierzona liczbą godzin jego pracy lub liczbą wytworzonych produktów albo innym właściwym miernikiem;
- 4) prawne lub inne ograniczenia czasu używania środka trwałego;
- 5) przewidywana przy likwidacji cena sprzedaży netto istotnej pozostałości środka trwałego.

Amortyzacja podatkowa – stawki

ZAŁĄCZNIK 1. WYKAZ ROCZNYCH STAWEK AMORTYZACYJNYCH.

Pozycja	Stawka %	Symbol KŚT (grupa, podgrupa lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych
1	2	3	4
01	1,5	11	Budynki mieszkalne
		122	Lokale mieszkalne
	2,5	10	Budynki niemieszkalne
		110	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy opieki społecznej bez opieki medycznej
		121	Lokale niemieszkalne
	4,5	102	Podziemne garaże i zadaszone parkingi oraz budynki kontroli ruchu powietrznego (wieże)
		104	Zbiorniki, silosy oraz magazyny podziemne, zbiorniki i komory podziemne (z wyłączeniem budynków magazynowych i naziemnych)
	10	103	Kioski towarowe o kubaturze poniżej 500 m ³ - trwale związane z gruntem
		109	Domki kempingowe, budynki zastępcze - trwale związane z gruntem
		010	Plantacje wikliny
02	2,5		Budowle wodne, z wyłączeniem urządzeń melioracji

**Obniżenie lub podwyższenie
wartości początkowej?**

Odpisy aktualizacyjne – art. 32 U.r.

4. W przypadku zmiany technologii produkcji, przeznaczenia do likwidacji, wycofania z używania lub innych przyczyn powodujących trwałą utratę wartości środka trwałego, dokonuje się - w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych - odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość.

5. Odpisy, o których mowa w ust. 4, dotyczące środków trwałych, których wycena została zaktualizowana na podstawie odrębnych przepisów, zmniejszają odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny różnice spowodowane aktualizacją wyceny. Ewentualną nadwyżkę odpisu, o którym mowa w ust. 4, nad różnicami z aktualizacji wyceny zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

Aktualizacja wyceny – art. 28 u.r.

1. Aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w sposób następujący:

1) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub **wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych)**, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

Ulepszenie – art. 31 ust. 1 U.r.

Wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

Metody amortyzacji

Metody amortyzacji

- zasada swobody wyboru metody amortyzacji;
- dopuszczalne są wszelkie metody, które nie są sprzeczne z ogólnymi zasadami rachunkowości oraz są zgodne z art. 32 u.r.;
- stanowią wytwór praktyki

Metody amortyzacji podatkowej

AMORTYZACJA LINIOWA

- Standardowa (art. 22i ust. 1 u.p.d.o.f.);
- Przyspieszona (art. 22i ust. 2-4 u.p.d.o.f.);
- Indywidualna (art. 22j u.p.d.o.f.);
- Spowolniona (art. 22i ust. 5 u.p.d.o.f.);
- Sezonowa (art. 22h ust. 1 pkt 3 u.p.d.o.f.)
- Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych (art. 22m u.p.d.o.f.)

AMORTYZACJA DEGRESYWNA

- Art. 22k ust. 1 u.p.d.o.f.

Amortyzacja jednorazowa

- dla małych podatników oraz podatników rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej- Art. 22k ust. 7-13 u.p.d.o.f.;
- amortyzację nabytych fabrycznie nowych środków trwałych zaliczonych do grupy 3-6 i 8 KŚT (szerzej por. art. 22k ust. 14-21 u.p.d.o.f.)

Podstawowe metody amortyzacji

liniowa

degresywna

progresywna

jednorazowego
odpisu

zbiorowego
odpisu

naturalna

Metoda liniowa

- istotą metody liniowej jest równomierne rozłożenie ubytku wartości środka trwałego bądź wartości niematerialnej i prawnej na poszczególne lata jego eksploatacji;
- w konsekwencji, w każdym roku wysokość odpisu amortyzacyjnego jest taka sama;
- podmiot, kierując się ogólnymi zasadami rachunkowości, powinien sam ustalić okres amortyzacji oraz stawkę rocznego odpisu amortyzacyjnego

Metoda degresywna

- polega na zróżnicowaniu w poszczególnych latach odpisów amortyzacyjnych w taki sposób, aby w pierwszych latach używania środka trwałego były one najwyższe, a w miarę upływu czasu odpowiednio malały;
- plan amortyzacji może przewidywać przejście na metodę liniową w przypadku zrównania się odpisów amortyzacyjnych dokonywanych metodą degresywną z odpisami dokonywanymi za podstawie metody liniowej;
- podstawa dokonywania odpisów amortyzacyjnych jest zmniejszana w każdym roku o sumę odpisów dokonanych w roku poprzednim; podstawę ustaloną w ten sposób mnoży się następnie przez stawkę amortyzacyjną, którą można podwyższyć odpowiednim współczynnikiem

Metoda progresywna

- objawia się tym, że wysokość odpisów amortyzacyjnych w poszczególnych latach używania środka trwałego jest zróżnicowana;
- istotą zróżnicowania wysokości odpisów amortyzacyjnych przy metodzie progresywnej są stosunkowo niskie odpisy amortyzacyjne w pierwszych latach używania oraz ich stopniowe wzrastanie w miarę upływu czasu

Metoda jednorazowego/zbiorowego odpisu – art. 32 ust. 6 u.r.

Dla środków trwałych o niskiej jednostkowej wartości początkowej można ustalać odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe w sposób uproszczony, przez dokonywanie zbiorczych odpisów dla grup środków zbliżonych rodzajem i przeznaczeniem lub jednorazowo odpisując wartość tego rodzaju środków trwałych.

Metoda naturalna

- związana jest z żywotnością środka trwałego;
- w celu zastosowania metody naturalnej należy najpierw ustalić żywotność danego środka trwałego, a następnie ustalić stawkę odpisu amortyzacyjnego poprzez podzielenie jego wartości początkowej przez liczbę jednostek pracy, którą ten środek trwały wykona przed całkowitym zużyciem